

Агата Кристи

Смъртоносната подправка

– Хайде, мисиз Би – обади се насърчително сър Хенри Клидъринг. Домакинята, мисиз Бентри, го изгледа с хладен укор.

– Вече ви казах да не ме наричате мисиз Би. Несериозно е.

– Тogaва Шехерезада.

– И още по-малко съм Ше... Как ѝ беше името? Никога не мога да разкажа нещо както трябва; питайте Артър, ако не ми вярвате.

– Във фактите те бива, Доли – забеляза полковник Бентри, – но си зле с оцветяването им.

– Така е. – И тя удари с ръка по каталога за луковици, който лежеше на масата пред нея. – Слушах всички ви и направо се чудя как го правите: „Той каза, тя каза, ти се питаше, те мислеха, всички предполагаха.“ Е; просто не мога така. Освен това не зная нищо, което да разкажа.

– Не ни се вярва, мисиз Бентри – заяви доктор Лойд. Той поклати качачливо посивялата си глава, изразявайки недоверие.

И възрастната мис Марпл се обади с тихия си глас:

– Наистина, мила...

Мисиз Бентри все така упорито отказваше, като клатеше глава.

– Грижи около прислужниците, около намирането на момиче за съдовете, ходене до града за облекло и на зъболекар, ежегодните конни състезания в Аскът, които Артър ненавижда, и най-сетне градината...

– А! – обади се доктор Лойд. – Градината! Всички знаем кое ви е най-скъпо на сърцето, мисиз Бентри.

– Сигурно е приятно човек да има градина забеляза Джейн Хелиър, красивата млада актриса. – При условие, че не трябва да копаеш и да захабяваш ръцете си. Толкова обичам цветя.

– Градината! – повтори сър Хенри. – Не можем ли да почнем оттук? Хайде, мисиз Би. Отровната луковица, опасните нарциси, смъртоносна та подправка.

– Добре, че споменахте – каза мисиз Бентри. – Тъкмо ме подсетихте. Артър, нали помниш онази история в Клодъръм корт? Със стария сър Амброуз Бърси. Спомняш ли си за какъв изискан, очарователен старец го мислехме?

– Да, разбира се. Да, това беше странна история. Продължавай, Доли.

– По-добре ти я разкажи, мили.

– Глупости, продължавай. Всеки сам да си кара колата. Аз току-що приключих.

Мисиз Бентри си пое дълбоко дъх. Сключи ръце, а по лицето ѝ се

изписа силно напрежение. Заговори бързо и леко.

– Всъщност няма много за разказване. Смъртоносната подправка – така е останало в съзнанието ми, макар в себе си да го наричам пелин и лук.

– Пелин и лук ли? – попита доктор Лойд.

Мисиз Бентри кимна.

– Ето как стана – започна тя. – Артър и аз прекарахме известно време при сър Амброуз Върси в Клодъръм корт и един ден по погрешка (твърде нелепа, според мен) с пелина били откъснати и доста листа от напръстниче. Патиците за вечеря бяха гарнирани с тях и всички се почувствувахме много зле, а едно момиче, на което сър Амброуз бе настойник, почина, горкото.

Тя спря.

– Боже мой – каза мис Марпл, – колко трагично.

– Нали?

– Е – попита сър Хенри, – и после?

– После нищо – отговори мисиз Бентри. – Това е всичко.

Всички ахнаха. Макар да бяха предварително предупредени, не бяха очаквали толкова къс разказ.

– Скъпа госпожо – възрази сър Хенри, – не може да е всичко. Това, което казахте, е трагично събитие, но в никакъв случай не е загадка.

– Е, разбира се, че има още – съгласи се мисиз Бентри, – но ако ви разкажа, ще отгатнете.

Тя погледна предизвикателно присъстващите и додаде огорчено:

– Казах ви, че не мога да украсявам и да представям нещата така, че да приличат на истински разказ.

– Аха! – възкликна сър Хенри. Той се изправи в стола си и намести монокъла си. – Много добре знаете, Шехерезада, че това е най-забавното. Предизвиквате нашата находчивост. Не съм уверен, че не сте го направили нарочно, за да събудите любопитството ни. Мисля, че ни предстоят няколко бързи тура на „Двадесет въпроса“. Мис Марпл, ще започнете ли?

– Бих искала да зная нещо за готвачката – каза мис Марпл. – Трябва или да е била твърде глупава, или много неопитна.

– Тя просто беше глупава – заяви мисиз Бентри. – След нещастие то много плака и твърдеше, че са ѝ донесли листата в кухнята и откъдетя е можела да знае, че не са пелин?

– Очевидно не е човек, който мисли за себе си – забеляза мис Марпл. – Навярно е била възрастна жена и, предполагам, много добра

готвачка?

– Превъзходна – потвърди мисиз Бентри.

– Ваш ред е, мис Хелиър – обади се сър Хенри.

– О! Искате да кажете да задам въпрос? – Докато Джейн мислеше, настана тишина. Накрая тя безпомощно призна: – Наистина... не знам какво да попитам.

Хубавите ѝ очи гледаха умолително сър Хенри. – Защо не за *dramatis personae*¹, мис Хелиър? Тя продължаваше да гледа объркано.

– Героите по реда на появяването им – поясни меко сър Хенри.

– О, да – съгласи се Джейн. – Това е добра идея.

Мисиз Бентри започна набързо да изброява на пръсти хората:

– Сър Амброуз, Силвия Киин (момичето, което почина), нейна приятелка, Мод Уай, която също гостуваше там, едно от онези мургави грозновати момичета, които успяват някак да направят впечатление – не знам как го постигат. После мистър Кърл, който бе дошъл да разговаря за книги със сър Амброуз – нали знаете, редки стари книги на латински, пергаменти, целите плесенявали. Беше също и Джери Лоримър, съсед, който живее в непосредствена близост. Неговият дом, „Феърлис“, граничи с имението на сър Амброуз. И най-накрая мисиз Карпинтър, жена на средна възраст – една от онези хитри котани, които, изглежда, винаги успяват да се настанят удобно някъде. Струва ми се, тя беше и нещо като *dame de compagnie* на Силвия.

– Ако е дошъл моят ред – обади се сър Хенри, – а мисля, че е дошъл, тъй като седя до мис Хелиър, ще питам много. Искам кратък устен портрет на всички гореспоменати, моля ви, мисиз Бентри.

– О! – разколебано възкликна мисиз Бентри.

– Сър Амброуз например – продължи сър Хенри. – Започнете с него. Какъв бе той?

– О, той бе на вид много изискан старец – и не чак толкова възрастен, всъщност не повече от шейсет, предполагам. Но беше доста болнав: имаше слабо сърце, много се уморяваше по стълби – изкачваше се с почивки – и това го правеше да изглежда по-възрастен от годините си. Много приятни обноски – изискан, това е точната дума, която го характеризира най-добре. Никога няма да го видите ядосан или разтревожен. Имаше красива бяла коса и особено приятен глас.

– Добре – каза сър Хенри. – Сър Амброуз си го представям. Сега момичето Силвия – как казахте беше името ѝ?

1. Действащи лица (лат.). – Б. пр.

– Силвия Киин. Тя бе хубава – наистина много хубава. Русокоса и с чудесна кожа. Може би не особено умна. В действителност малко глупава.

– О, хайде, Доли – запротестира съпругът ѝ.

– Артър, разбира се, не мисли така – сухо продължи мисиз Бентри. – Но тя бе глупава, никога не каза нещо, което си заслужаваше да се чуе.

– Едно от най-изящните същества, които някога съм виждал – забеляза топло полковник Бентри. – Гледах я как играе тенис – пленителна, направо пленителна. И с чувство за хумор – много забавно младо същество. И толкова приятни обноски имаше. Обзалагам се, че всички младежи мислеха същото.

– Точно тук ти е грешката – обади се мисиз Бентри. – Младостта не е чак толкова привлекателна за днешните млади мъже. Само старчоци като тебе, Артър, се захласват по млади момичета.

– Не е достатъчно да си млад – намеси се Джейн. – Трябва да имаш и С.А.

– Какво е това С. А.? – попита мис Марпл.

– Сексапил – отвърна Джейн.

– О, да – каза мис Марпл. – Това по мое време наричаха „да играят пламъчета в очите ти“.

– Описанието не е лошо – каза сър Хенри. – А тази *dame de compagnie* я представихте като „котана“, нали, мисиз Бентри?

– Вижте, нямах пред вид котка – поясни мисиз Бентри. – Това е съвсем друго. Просто голям, мек, бял мъркащ човек. Винаги много мила. Ето каква беше Аделаид Карпингър.

– Горедолу колко годишна?

– О! Бих казала, около четиридесет. Живееше там от известно време – всъщност откак Силвия бе навършила единадесет години, мисля. Много тактична. От онези изпаднали вдовици с много роднини сред аристократите, но без собствени пари. Аз лично не я харесвах, но никога не съм харесвала хора с дълги, бели ръце. А не обичам и котки.

– Мистър Кърл?

– О, обикновен възрастен попрегърбен мъж. Толкова често се срещат, че е трудно да ги различиш един от друг. Единственото, което го вълнуваше, бяха плесенясалите му книги и нищо извън тях. Не мисля, че сър Амброуз го познаваше отблизо.

– А съседът Джери?

– Наистина очарователен младеж. Беше сгоден за Силвия. И поради

това бе така жалко.

– Мисля си... – започна мис Марпл и после млъкна.

– Какво?

– Нищо, мила.

Сър Хенри с любопитство погледна възрастната дама. После замислено продължи:

– Значи, тези двама млади хора бяха сгодени? Отдавна ли?

– От около година. Сър Амброуз се бе възпротивил под предлог, че Силвия е твърде млада. Но след цяла година годеж бе отстъпил. Сватбата щеше да стане съвсем скоро.

– Да! А имаше ли младата дама някакво имущество?

– Почти никакво – някакви си сто-двеста лири годишно.

– Изпод този храст няма да изскочи заек, Клидъринг – обади се полковник Бентри и се засмя.

– Ред е на доктора да зададе въпрос – каза сър Хенри, – аз се оттеглям.

– Моят интерес е главно професионален – започна доктор Лойд. – Бих искал да знам какви бяха данните от медицинските изследвания за причините на смъртта – ако домакинята ни си спомня или знае, разбира се.

– Приблизително – отговори мисиз Бентри. – Отравяне с дигиталин – правилно ли е?

Доктор Лойд кимна.

– Напръстничето или „дигиталисът“ влияе активно на сърцето. Това е наистина много ценно лекарство при някои форми на сърдечни заболявания. Този случай е доста интересен, общо взето. Никога не бих повярвал, че консумирането на сварени листа от напръстниче би могло да бъде фатално. Разказите за отровни плодове и листа са много преувеличени. Малко са хората, които знаят, че главният елемент или алкалоид трябва да се извлече много внимателно и след дълга обработка.

– Онзи ден мисиз Макартър изпратила няколко особени луковици на мисиз Тууми – обади се мис Марпл. – Готвачката на мисиз Тууми ги помислила за лук и после всички в семейството бяха наистина много зле.

– Но не умряха от това – каза доктор Лойд.

– Не, не умряха – призна мис Марпл.

– Моя позната почина от отравяне с птомаин – каза Джейн Хелиър.

– Да продължим с разследването на престъплението – предложи сър Хенри.

– Престъпление? – сепна се Джейн. – Мислех, че е нещастен случай.

– Ако беше нещастен случай – поясни меко сър Хенри, – не мисля, че мисиз Бентри щеше да разкаже тази история. Не, доколкото разбирам, то само привидно е нещастен случай – зад него стои нещо по-зловещо. Спомням си следния случай – гостите, поканени в един дом, разговарят след вечеря. Стените били украсени с всякакъв вид стари оръжия. Съвсем на шега един от гостите грабва някакъв стар пищов, който някога носели конниците, насочва го към един от присъстващите и натиска спусъка. Оръжието било заредено, гръмва и убива човека. В този случай трябваше да установим, първо: кой бе заредил тайно пищова и, второ: кой бе повел разговора така, че грубата шега да има този край – защото човекът, който бе натиснал спусъка, бе свършено невинен.

Струва ми се, че задачата ни сега е подобна. Дигиталисовите листа нарочно са били смесени с листата на пелина, знаейки се какъв ще е резултатът. Тъй като оправдахме готвачката – оправдахме я, нали? – възниква въпросът: кой е набрал листата и ги е занесъл в кухнята?

– На това лесно може да се отговори – каза мисиз Бентри. – Поне на последната част. Самата Силвия занесла листата в кухнята. В ежедневните ѝ задължения бе задачата да набира салата, подправки и пресни моркови – изобщо всякакъв вид зеленчук, нещо, което градинарите никога не правят както трябва. Те мразят да дават крехки и малки растения, чакат ги да станат като за изложба. Силвия и мисиз Карпинтър обикновено имаха грижа за тези неща. И наистина в единия край на градината сред пелина растеше много напръстниче, така че грешката бе съвсем естествена.

– Но наистина ли самата Силвия ги бе набрала?

– Това никой никога не можа да разбере. Предположи се, че е така.

– Предположенията – забеляза сър Хенри – са опасно нещо.

– Зная, че не ги е набрала мисиз Карпинтър – заяви мисиз Бентри. – Защото, когато това се случи, тя се разхожда цяла сутрин на терасата с мен. Излезнахме там след закуска. Времето бе необикновено хубаво за ранна пролет. Силвия слезе в градината сама, но по-късно я видях да се разхожда под ръка с Уай.

– Значи, бяха големи приятелки, така ли? – попита мис Марпл.

– Да – потвърди мисиз Бентри. Тя като че искаше да каже още нещо, но замълча.

– Мод Уай дълго време ли прекара там? – запита мис Марпл.

– Около две седмици – отвърна мисиз Бентри. В гласа ѝ имаше

нотка на безпокойство.

– Вие не харесвахте мис Уай, нали? – предположи сър Хенри.

– Не я харесвах. Да, не я харесвах. Безпокойството в гласа ѝ бе нараснало.

– Нещо скривате, мисиз Бентри – с укор каза сър Хенри.

– И аз си помислих... – обади се мис Марпл – но реших да премълча.

– Кога си помислихте?

– Когато казахте, че младите били сгодени. Казахте, че точно зато-ва било жалко. Гласът ви, знаете ли, звучеше някак особено – не беше убедителен.

– Какъв ужасен човек сте – призна мисиз Бентри. – Вие като че всичко знаете. Да, мислех за нещо. Но не знам дали да го кажа, или не.

– Трябва – заяви сър Хенри. – Каквито и съмнения да имате, не би-ва да ги криете.

– Добре, става дума за следното – съгласи се мисиз Бентри. – Една вечер, всъщност вечерта преди трагедията, не бяхме седнали още да ве-черяме и аз случайно излезнах на терасата. Прозорецът на гостната стая бе отворен и аз видях Джери Лоримър и Мод Уай. Той... той я целува-ше. Разбира се, не знаех дали това е случайно, или... е, човек не може да бъде сигурен. Знаех, че сър Амброуз никога не бе харесвал истински Джери Лоримър – може би е знаел какъв младеж е той. В едно съм си-гурна обаче, че Мод Уай истински го обичаше. Само да бяхте видели как го гледаше, когато не беше предпазлива. А мисля също така, че те двамата си подхождаха повече, отколкото той и Силвия.

– Ще побързам да задам въпрос, преди мис Марпл да е успяла да ме изпревари – каза сър Хенри. – Искам да знам дали след трагедията Дже-ри Лоримър се ожени за Мод Уай.

– Да – потвърди мисиз Бентри, – ожени се. Шест месеца по-късно.

– О, Шехерезада, Шехерезада! – възкликна сър Хенри. – Като си помисля как ни разказахте тази история първоначално. Само скелет на-истина, а колко месо открихме вече по него.

– Не говорете такива жестокости – възрази мисиз Бентри. – И не употребявайте думата месо. Така говорят вегетарианците. Винаги каз-ват: „Никога не ям месо“ по начин, от който хубавият ти малък бифтек ти се отщява. Мистър Кърл бе вегетарианец. На закуска обикновено яде-ше нещо особено, което приличаше на трици. Тези възрастни прегърбе-ни мъже с бради са такива чудаци. А и носят бельо – техен патент.

– За бога, Доли – възкликна съпругът ѝ, – нима познаваш бельото

на мистър Кърл?

– Не – отвърна с достойнство мисиз Бентри. – Просто предполагам.

– Искам да коригирам предишното си твърдение – заяви сър Хенри.
– Смятам, че действащите лица във вашия разказ са много интересни. Започвам да си ги представям – е, мис Марпл?

– Човешката природа винаги е интересна, сър Хенри. Странно е как определени типове винаги се стремят да действуват по един и същ начин.

– Две жени и един мъж – обади се сър Хенри. – Вечният стар триъгълник. Той ли е в основата на загадката? Склонен съм да мисля, че е така.

Доктор Лойд се изкашля да прочисти гърлото си.

– Мислех си нещо – започна той малко притеснено. – Нали казахте, мисиз Бентри, че на вас също ви е било зле?.

– Да. На Артър – също. На всички им стана зле.

– Ето – на всички – повтори докторът. – Разбирате ли какво искам да кажа? Този, който е замислил цялата работа, е действал много странно, или сякаш е вярвал в шанса, или съвсем не го е било грижа за човешкия живот. Трудно ми е да повярвам, че някой е способен преднамерено да отрови осем души, за да унищожи един от тях.

– Разбирам ви – каза сър Хенри замислено. – Признавам, че и аз трябваше да се сетя за това.

– А не е ли могло и той също да се отрови? – попита Джейн.

– Липсваше ли някой на вечерята? – попита мис Марпл.

Мисиз Бентри поклати глава.

– Всички бяха налице.

– Предполагам, с изключение на мистър Лоримър, мила. Той не живееше в къщата, нали?

– Да, но беше поканен на вечеря – отвърна мисиз Бентри.

– О! – с променен глас се обади мис Марпл. – Това е вече нещо съвсем друго.

Тя се намръщи, ядосана на себе си.

– Много съм била глупава – измърмори тя. – Наистина много глупава.

– Признавам, че забележката ви ме тревожи, Лойд – каза сър Хенри. – Как може човек да е сигурен, че момичето, само момичето ще поеме фаталната доза?

– Няма как – отговори докторът. – Това ме кара да заключа следното: че предвидената жертва не е била момичето.

– Какво?

– При всички случаи на отравяне с храна ефектът е много несигурен. Няколко души се хранят. Какво се случва? Един, двама са леко неразположени; други двама – да кажем, са зле; един – умира. Така става – няма никъде нищо сигурно. Но има случаи, когато може да се включи и друг фактор. Дигиталинът е лекарство, което действа направо на сърцето, както вече казах, и се предписва при някои случаи на сърдечно страдание. В къщата в момента има човек със сърдечни оплаквания. Да предположим, че той е избраната жертва. Това, което за другите няма да е фатално, за него ще е – или убиецът би могъл поне да разсъждава така. Това, че нещата са се развили по друг начин, е само доказателство на онова, което току-що казах – не може да си сигурен за ефекта на лекарствата върху различни човешки организми.

– Сър Амброуз? – попита сър Хенри. – Смятате, че той е бил на прицел? Да, да, а смъртта на момичето е грешка.

– Кой наследи парите на сър Амброуз след неговата смърт? – запита Джейн.

– Много хубав въпрос, мис Хелиър. Един от първите въпроси, който се задава в професията, която доскоро практикувах – каза сър Хенри.

– Сър Амброуз имаше син – обясни спокойно мисиз Еентри. – Той се бе скарал с него преди много години. Мисля, че момчето било побуйно. Въпреки това не беше във властта на сър Амброуз да го лиши от наследство – Клодеръм корт се предава по семейна линия. На Мартин Бърси се падаха титлата и имението. Извън имението сър Амброуз притежаваше значително богатство, което можеше да остави на когото си иска, и той го завеща на Силвия. Зная това, защото сър Амброуз почина по-малко от година след събитията, за които ви говоря, и дори не си бе направил труда да напише ново завещание след смъртта на Силвия. Мисля, че парите отидоха в държавата или може би в сина му – като най-близък роднина на починалата. Наистина не помня.

– Значи, това е било в интерес само на сина, който не е присъствал, и на момичето, което умира, за да бъде отстранено – забеляза сър Хенри замислено. – Не изглежда много обещаващо.

– Другата жена не получи ли нещо? – попита Джейн. – Тази, която мисиз Бентри нарече жената-котка.

– За нея в завещанието не ставаше дума – отговори мисиз Бентри.

– Мис Марпл, вие не слушате – обърна се сър Хенри. – Вие сте някъде далеч.

– Мислех за стария мистър Беджър, аптекаря – каза мис Марпл. –

Той имаше млада икономка, толкова млада, че можеше да му бъде не само дъщеря, но и внучка. Роднините му – куп племенници и племеннички, били пълни с очаквания. А когато почина, не знам ще повярвате ли, оказа се, че бил женен за икономката от две години. Разбира се, мистър Беджър беше аптекар, обикновен, грубоват човек, а сър Амброуз Бърси – изискан джентълмен, както каза самата мисиз Бентри, но човешката природа е еднаква.

Настъпи тишина. Сър Хенри бе вперил поглед в мис Марпл, а и тя не свалеше от него сините си очи, в които се четеше лека насмешка. Джейн Хелиър наруши тишината.

– Мисиз Карпинтър хубава ли беше? – попита тя.

– Да, без да е фрапантна. Нищо особено.

– Имаше много приятен глас – допълни полковник Бентри.

– Мъркане – ето как го наричам аз – каза мисиз Бентри. – Мъркане!

– Ти самата можеш да бъдеш наречена котка някой ден, Доли.

– Харесва ми да съм котка, но в домашен кръг – отвърна мисиз Бентри. – Така или иначе, много не обичам жените и ти го знаеш. Обичам мъже и цветя.

– Чудесен вкус – похвали я сър Хенри. – Особено щом слагате мъжете на първо място.

– Това беше от любезност – поясни мисиз Бентри. – А сега какво стана с малката задача, която ви възложих? Смятам, че играх честно. Артър, не мислиш ли, че е така?

– Да, мила. Едва ли може да има съмнение в твоята добросъвестност.

– Първи! – каза мисиз Бентри, като посочи с пръст сър Хенри.

– Ще се разпростра нашироко. Защото не можах да стигна до нищо сигурно по въпроса. Първо сър Амброуз. Той не би използвал такъв оригинален начин за самоубийство, а, от друга страна, сигурно е, че той нищо не печели със смъртта на повереницата си. Сър Амброуз отпада. Мистър Кърл. Никакъв мотив за смъртта на момичето. Ако сър Амброуз е бил набелязаната жертва, Кърл е могъл да задигне един-два редки ръкописа, чиято липса никой не би забелязал. Много прозрачно и малко вероятно. Ето защо мисля, че независимо от подозренията на мисиз Бентри, мистър Кърл е невинен. Мис Уай. Мотив за смъртта на сър Амброуз – никакъв. Мотив за смъртта на Силвия – съвсем сериозен. Тя желала годеника на Силвия, и то твърде силно – по думите на мисиз Бентри. Същата сутрин е била със Силвия в градината и е имала възможност да откъсне листата. Не, не можем така лесно да отхвърлим мис Уай.

Младият Лоримър. Той има мотив и в двата случая. Ако се освободи от любимата си, може да се ожени за другото, момиче. Макар че изглежда малко драстично да я убие – какво е в наши дни развалянето на годеж? Ако сър Амброуз умре, той ще се ожени за богато момиче вместо за бедно. Това може да бъде важно или маловажно, в зависимост от финансовото му състояние. Ако знам, че имението му е ипотекано и че мисиз Бентри умишлено го е скрила, ще обявя играта за нечестна. А сега мисиз Карпинтър. Имам известни подозрения по отношение на нея. Тези бели ръце, от една страна, и превъзходното ѝ алиби по време на брачното на листата, от друга. Никога не съм вярвал на алибитата. А имам и друга причина да я подозирам, която ще премълча. Общо взето, ако трябва да избирам, ще посоча мис Уай, защото срещу нея има повече доказателства, отколкото срещу всеки друг.

– Втори номер – каза мисиз Бентри и посочи доктор Лойд.

– Мисля, Клидъринг, че грешите, като се придържате към версията, че отравянето е било предназначено за момичето. Убеден съм, че убиецът е имал намерение да си разчисти сметките със сър Амброуз. Смятам, че младият Лоримър няма нужните познания и сведения. Склонен съм да вярвам, че мисиз Карпинтър е виновната. Била е дълго време със семейството, знае всичко за здравето на сър Амброуз и лесно би могла да направи така, че това момиче Силвия (която, сама казвате, била твърде глупава) да откъсне точно тези листа. Мотив, признавам си, не виждам; но се осмелявам да предположа, че преди време сър Амброуз е направил завещание, в което и тя е била спомената. Това е, което мога да измисля.

Пръстът на мисиз Бентри се спря на Джейн Хелиър.

– Не знам какво друго да кажа – започна Джейн – освен това: защо момичето само да не го е направило. В края на краищата тя сама е занесла листата в кухнята. А и вие казахте, че сър Амброуз упорито се е противопоставял на женитбата ѝ. Ако той умре, тя ще наследи парите и ще може веднага да се омъжи. Знаела е за здравословното състояние на сър Амброуз точно толкова, колкото и мисиз Карпинтър.

Пръстът на мисиз Бентри бавно се насочи към мис Марпл.

– А сега нашият специалист.

– Сър Хенри разказа всичко много ясно, наистина много ясно. А и доктор Лойд бе твърде прав. Те, изглежда, са си изяснили много добре нещата. Не мисля обаче, че доктор Лойд съвсем си е изяснил една страна от нещата, за които говорях. След като не е бил медицински съветник на сър Амброуз, той не може да знае точно какъв вид сърдечно

заболяване е имал сър Амброуз, нали?

– Не мога да разбера какво искате да кажете, мис Марпл – обади се доктор Лойд.

– Приемате, че сър Амброуз е имал такова сърдечно заболяване, което би се повлияло неблагоприятно от дигиталина, нали така? Но няма никакво доказателство за това. Може да е точно обратното.

– Обратното?

– Вие споменахте, че той често се предписва за сърдечни заболявания.

– Да, но не разбирам, мис Марпл, какво значение би могло да има това?

– Не би ли значело, че сър Амброуз може съвсем естествено да има дигитални, без да дава обяснения за него. Имам пред вид (винаги се изразявам толкова зле) следното: да предположим, че искаш да отровиш някого със смъртоносна доза дигиталин. Не е ли най-лесно и просто да направиш така, че всички наистина да се отровят с листа от дигиталис? Във всеки случай това няма да е фатално, разбира се, но и никой не би се учудил, ако има смъртен случай, защото както каза доктор Лойд, тези неща са много несигурни. Никой не може да знае дали момичето наистина не е погълнало смъртоносна доза дигитални или нещо подобно. Той може да го е сипал в коктейла ѝ или в кафето ѝ или дори да я е накарал да го изпие като освежителна напитка.

– Искате да кажете, че сър Амброуз е отровил очарователното момиче, което обичаше?

– Точно така – потвърди мис Марпл. – Както мистър Беджър и младата му икономка. Не ме убеждавайте, че е невъзможно мъж на шейсет да се влюби в двайсетгодишно момиче. Случва се всеки ден, а предполагам, че такъв деспотичен човек като сър Амброуз може и да се побърка от това! Понякога тези неща се превръщат в лудост. Той не може да понесе мисълта, че тя ще се омъжи, прави всичко възможно да се противопостави, не успява. Безумната му ревност стига дотам, че предпочита да я убие, но да не ѝ разреши да се свърже с младия Лоримър. Трябва да е мислил затова от преди, защото семената на напръстничето са били засети между пелина. Сам е набрал листата, когато моментът е дошъл, и я е изпратил с тях в кухнята. Ужасно е, като си го помислиш, но нека бъдем колкото се може по-снизходителни. Понякога господа на тази възраст стават много странни, що се отнася до млади момичета. Последният ни органст... но хайде да не клюкарствувам.

– Мисиз Бентри – обади се сър Хенри, – така ли е?

– Да. Отначало няхах и представа за това – не съм и помисляла, че може да с нещо друго освен нещастен случай. После след смъртта на сър Амброуз получих писмо. Бе оставил нареждания да ми бъде изпратено. В него ми съобщаваше цялата история. Не знам защо, но ние с него винаги много добре сме се разбирали.

В тишината, настанала за миг, тя като че почувствува неизречен упрек и бързо продължи:

– Мислите, че съм издала поверената ми тайна, но грешите. Смених всички имена. Всъщност той не се казваше сър Амброуз Бърси. Не видяхте ли как глупаво се ококори Артър, когато произнесох името. В началото не разбра. Всичко измених. Както казват в списанията и книгите: „Всички личности в тази история са напълно измислени.“ Никога няма да научите кои бяха те в действителност.

КРАЙ

© 1932 Агата Кристи
© 1979 Теодора Давидова, превод от английски

Agatha Christie
The Herb of Death, 1932

Сканиране и разпознаване: Борис Борисов, 2008
Редакция: nqgolova, 2008

Публикация

Агата Кристи. Свидетел на обвинението. Разкази
Английска. Първо издание
Народна култура, София, 1979

Превела от английски Теодора Давидова
Редактор Красимира Тодорова
Художник Иван Газдов
Художник-редактор Ясен Васев
Тех. редактор Олга Стоянова
Коректори Людмила Стефанова Петя Калевска

Литературна група IV. Код 04 9536623311/5714-43-79
Дадена за набор 3.1.1979 г. Подписана за печат март 1979 г. Излязла от печат април
1979 г. Формат 70×100/32. Печатни коли 16,75. Издателски коли 10,85. Цена 2,20 лв.

ДИ „Народна култура“, София
ДП „Атанас Стратиев“, Хасково

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8248>]